

mikropublikáció. Erre pl. az angol *Chemical Society* rá is jött, amikor referáló folyóiratát mikrofilmlapon indította meg. Az állománygyarapítási keretek csökkenése miatt kevesebb pénz jut a drága kiadványok beszerzésére, így kevesebb könyv is jelenik meg, a mikropublikáció viszont olcsó. Ha a kiadók mikrofilmes kiadványaikból is nagyobb példányszámot adnának ki, az egyes példányok ára ésszerű szintre csökkenhetne.

A *postai költségek emelkedése érezhető* a BLLD új díjszabásán is. A szállítási költségek növekedésével együtt megszűnt a tárolótér bővítésének lehetősége is. Ezért a mikrofilmezés az egyetlen megoldás a könyvtári szolgáltatások színvonala csökkenésének elkerülésére.

A *munkabérek emelkedése egyelőre erősen korlátozott*, de a könyvtári munkák zöme a jövőben is munkaigényes marad, így a gazdasági korlátozások hatására a betöltetlen munkahelyek számának növekedése várható. A nem-kölcsönzéses mikrofilmlap-rendszer ugyanakkor jelentős munkaerőmegtakarítást tesz lehetővé.

A könyvnyomtatás feltalálása után a gazdasági előnyök döntöttek a nyomtatott könyv javára, a könyvtárosok által addig jobban kedvelt kéziratok ellenében. Azonban a 19. században már súlyos teher nehezedett a nyomtatásra, egyrészt a megnövekedett népesség, az írni-olvasni tudás elterjedése, másrészt a főiskolák és egyetemek alapítása, illetve szaporodása miatt. Ekkor forradalmasodott a papírgyártás, a nyomtatás, a kötészet, s a század vége felé megkezdődött a gépi szedés alkalmazása.

Ahogy a kéziratos könyvet, – túlságosan drága volta miatt – helyettesítette a nyomtatott könyv, úgy ez utóbbi helyett kerül sor a mikrofilmre, mert ez olcsóbb, gazdaságosabb.

Úgy tűnik, sok könyvtáros éppen olyan irracionális álláspontot foglal el a mikrofilmlappal kapcsolatban, mint azt régi bibliofilek tették a nyomtatott könyvekkel. A változás azonban inkább fokozatos, mint ugrásszerű lesz.

[THOMAS, P. A.: *Microfiche for the survival of libraries.* = *Reprographics Quarterly*. 9. köt. 4. sz. 1976. p. 148–151./

(Sárdy Péter)

A CIM-rendszer és az információs ciklus

A *National Reprographic Center* hét évvel ezelőtt tartotta Angliában az első COM-szemináriumot. Akkoriban igen kevés COM-rendszer működött és kevés cég gyártotta ezeket a berendezéseket. A téma iránti érdek-

lődés azonban gyorsan nőtt, s a szeminárium hatására a kereskedelmi forgalom is jelentősen emelkedett.

Az 1977-es év hasonló szerepet játszhat a CIM (*Computer Input Microfilm*) tekintetében. A működő CIM-rendszerek száma jelenleg még csekély, éppúgy a gyártó cégek és szolgáltatások száma is. Ez az eljárás ugyanis újabb, lényeges technológiai folyamatot teremthet. *Ahogy a COM új technológiát biztosított a géppel olvasható adatok emberi szemmel olvashatóvá tételében, a CIM fordított irányú átalakítással teheti teljessé a technológiát.* Angliában működik a világ egyik legelső CIM-rendszere, a *Department of Health and Social Security (Egészségügyi és Társadalombiztosítási Minisztérium)* keretében, s ez felbecsülhetetlen lehetőséget nyújt a CIM különféle tájékoztatási alkalmazási lehetőségeinek értékelésére.

[CIM and information re-cycling = *Reprographics Quarterly*, 10. köt. 1. sz. 1976–77. p. 3./

Mikrokiadványok

A Library Technology Reports mikrofilmlapon

A *Library Technology Reports*, az Amerikai Könyvtáros Szövetség (ALA) kéthavonta megjelenő szemléje a jövőben mikrofilmlap formájában is hozzáférhető *The Sourcebook of Library Technology* címmel. Évente jelenik meg s 1965-től a tárgyévig kumulálva tartalmazza a folyóiratban megjelent cikkeket. Az 1976. évi kiadás az 1965–1975 évek anyagát tartalmazza 30 mikrofilmlapon, tokban, nyomtatott tartalomjegyzékkel és indexszel. Ára 50 dollár.

* * *

A Library of Congress kiadványai mikrofilmen

A jövőben mikrofilmen lesz hozzáférhető az LC két kiadványa: *Library of Congress Subject Headings in Microform* és a *Register of Additional Locations*. Mindkettő géppel olvasható formáról, COM-technikával készül. Az előbbi negyedévenként jelenik meg mikrofilmlapon (45 lap, 40 dollár évente) vagy 16 mm-es tekercsfilmen (185 dollár). A második kiadvány kb. 1,8 millió cím leőhelyadatait adja (*National Union Catalog* 114–18. kötetei és újabb leőhelyek), mikrofilmlapon (150 lap, 35 dollár) vagy 16 mm-es (95 dollár).

[*Micrographics Today*, 11 köt. 2. sz. 1976. p. 31./

